

végigkalauzolja a testvérpárt és a nézőket az örmény nép történelmén. Életük kezdetétől a végéig. Az előadást *Berec Péter* harmonikajátéka egészítette ki.

A Szózat éneklésével zárult műsort követően a vendégek a Yerevan Örmény Büfé által készített ízletes vacsorát és süteményt fogyasztották el.

Hegedüs Annamária

Incze Lajos

Parajd község és népe – A lakosság faji megoszlása

Parajd lakosságának faji megoszlásáról csak a legutóbbi évtizedekben lehet beszélni, mikor a színmagyar népi rétegre a telep jelentőségének növekedése során zsidók, a hatalom révén németajkuak, a Bach-korszakban pedig mások is nehezettek. A közigazgatás, de főleg a sötísztység cseh hivatalnokai és német szakemberei éppen úgy tarkították a lakosságot, mint a később ideözönlő örmények.

A zsidók késői beszármazása következtében történhetett meg, hogy a falusi gondolkozáshoz közelebb álló örmények kereskedelmi és ipari üzemeikkel tekintélyes vagyona tettek szert. A zsidóság nem bírta velük a versenyt és így csak lassabb ütemben gazdagodott.

Az örmények három emberöltő óta vannak itt. Résztint Háromszékből, résztint Gyergyó országából, tehát tősgyökeres magyar vidékekről kerültek ide. Gondolkozásmódjuk teljesen beilleszkedett a falu közösségébe, csupán törekvésük volt elütő.

Az első nemzedék, kereskedés és ipar mellett, tetemes birtokot vásárolt össze. Ők szereztek meg az összeomló közbirtokok roncsait.

A második nemzedék, mely még a szerzés idején nőtt fel, görcsösen ragaszkodott a földhöz. Nem akart túlnőni a falusi élet határain.

A harmadik, mely kényelemben nevelkedett és mindent készen kapott, hamar elveszítette egyensúlyát. Mikor a talaj csúszni kezdett alóla, igyekezett minél előbb megszabadulni tőle. Egy részük elveszett, nevüket csak határrészek őrzik.

Más részük a falusi magyar értelmiségbe olvadt. Magyaroknak vallják és vallották magukat. Az 1910-es magyar népszámlálásban, mely az egyén szabad bevallását veszi alapul, már nem szerepelnek. Számuk egyébként sem haladta meg a huszonötöt.

(Forrás: *Erdélyi Magyar Adatbank Hivatal, 1938. 3. szám 195. oldal*)